

Az óra időpontja: 2017. november 24. péntek 13:00-13:45

Iskola, osztály: gyakorló gimnázium, 10.b osztály

Iskola neve és címe: ELTE Trefort Ágoston Gyakorló Gimnázium 1088 Budapest, Trefort u. 8.

Tanít: **Papp Béla**

Témakör megnevezése: Fenntarthatóság

Tanítási egység (téma) címe: **A Föld válságproblémái**

Az óra (jellemző) típusa: Ismereteket elmélyítő, rendszerező óra

1. Tantervi követelmények

1.1. A tanítási óra oktatási céljai:

- A demográfiai problémák alapos megismerése
- Az élelmezési válság és következményei
- A fenntarthatóság kérdőjelei
- Urbanizációs problémák

1.2. A tanítási óra képzési, fejlesztési céljai:

- kooperatív és kollaboratív készségek fejlesztése
- IKT eszközök alkalmazásának készségszintű elsajátítása
- web 2.0 alapú internetes oldalak használatának gyakorlata
- kommunikációs kompetencia fejlesztése

1.3. A tanítási óra nevelési céljai:

- Hatékony együttműködés tanórán
- Érzékenyítés a Föld problémái és a fenntartható fejlődés, környezettudatosság iránt

1.4. Oktatási követelmények:

a. Fogalmak:

- új fogalmak: fiataluló társadalom, elöregedő társadalom, élelmezési válság, túltermelés, GMO, nagyvárosi hősziget, ökológiai lábnyom
- megerősítendő fogalmak: demográfiai robbanás, éhínség, biogazdálkodás, slumosodás, hatékonyabb technológia, energiaintenzív termelés, fogyasztói társadalom, környezetvédelem, természetvédelem

b. Folyamatok:

- új folyamatok: Malthus elmélete
- megerősítendő folyamatok: élelmezési válság kialakulása

c. Összefüggések:

- új összefüggések: A fenntarthatóság komplexitása
- megerősítendő összefüggések: gazdasági és társadalmi fejlettség egymásra hatása, globalizáció hatásai

d. Megfigyelések, vizsgálatok, kísérletek:

- IKT alapú produktumok megfigyelésével történő ismeretek megtanítása osztálytársaiknak

e. Fejlesztendő készségek, kompetenciaterületek:

- animációk és ábrák megfigyelésével történő ismeretek elsajátítása
- anyanyelvi kommunikáció fejlesztése, saját gondolatok önálló megfogalmazása
- digitális kompetencia fejlesztése

f. Főbb tanulói tevékenységek:

- csoportalakítás
- produktumok ismertetése
- tudásanyag rendszerezése és bővítése a hallottak alapján
- válaszadás a ismétlésre irányuló tanári kérdésekre

2. Szemléltető és munkaeszközök

- tábla, kréta
- számítógép, projektor, interaktív tábla
- laptopok, táblagépek, mobiltelefonok, internet
- csoportokat jelző táblák
- PPT

3. Felhasznált irodalom

- Földrajz 10. Tankönyv. Oktatókutató és Fejlesztő Intézet, 2016.
- dr. MAKÁDI Mariann - Segédanyag a tanítási tervezetek elkészítéséhez. URL: <http://geogo.elte.hu/images/oratipusok.pdf> (Utolsó elérés: 2017. 11. 22.)
- PAPP Béla: Gazdasági válságproblémák a világban – IKT alapú kooperatív-kollaboratív földrajzórá. URL: <http://foldrajztanitas.elte.hu/index.php/2017/07/13/gazdasagi-valsagproblemak-a-vilagban-ikt-alapu-kooperativ-kollaborativ-foldrajzora/> (utolsó elérés: 2017. 11. 22.)

Az óra felépítése

Idő	Az óra menete	Didaktikai mozzanat	Módszer	Munkaforma	Eszköz
1	TECHNIKAI FELSZERELÉS BIZTOSÍTÁSA				számítógép, projektor, internet
2	KÖSZÖNÉS, HIÁNYZÓK FELJEGYZÉSE				
3-6	ISMÉTLÉS, FELADATKIJELÖLÉS <ul style="list-style-type: none"> • a múlt órán elkezdett munkafolyamat felelevenítése, hogy mindenki számára egyértelmű legyen, honnan hová lépünk tovább. <ul style="list-style-type: none"> • <i>a prezentációt a 4. számú melléklet tartalmazza</i> • csoportok kialakítása az előző órán megbeszéltek szerint <ul style="list-style-type: none"> • <i>a bevezető óra prezentációs anyagát a 3. számú melléklet tartalmazza</i> • <i>a csoportalakításhoz beosztás az 5. számú mellékletben látható cetlik segítségével történt</i> 	ismétlés	magyarázat	frontális	ppt
7-17	CSOPORTALAKÍTÁS ÉS MEGBESZÉLÉS I. <ul style="list-style-type: none"> • színek alapján ülnek csoportokba: <ul style="list-style-type: none"> • Népesedési problémák • Élelmiszerválság • Urbanizációs problémák • Fenntarthatóság • <i>a csoportok elkészítendő produktumainak témáit és beosztását az 1. számú melléklet tartalmazza</i> • <i>a kiadott témaleírásokat a 2. számú melléklet tartalmazza</i> 	kommunikáció fejlesztése, ismeret átadása	munkáltatás, szemléltetés	differenciált csoportmunka	laptopok

	<ul style="list-style-type: none"> • megbeszéljük egymás között a 3-3 előre elkészített produktum alapján a saját csoportjuk témaanyagát. Fontos, hogy minden diák mindhárom produktum tartalmával és ismeretanyagával tisztában legyen, ez elengedhetetlen mozzanata a mozaikmódszernek. 				
18-40	<p>CSOPORTALAKÍTÁS ÉS MEGBESZÉLÉS II.</p> <ul style="list-style-type: none"> • betűk szerint ülnek csoportokra: <ul style="list-style-type: none"> • Népesedési problémák » A • Élelmiszerválság » B • Urbanizációs problémák » C • Fenntarthatóság » D • az előzőleg színek szerint szerveződött csoportok négy egyenlő részre oszlanak. Egynegyed részük a helyükön marad, a többiek pedig átülnek a többi csoport helyükön maradt tagjaihoz, így alakítva ki az új csoportokat • minden csoporttag ismerteti a többiekkel a saját témacsoportjuk ismeretanyagát a 3-3 produktum segítségével. Összesen 12 produktum ismertetése történik meg • ezzel minden diák hallani és látni fogja az összes elkészített produktumot a hozzájuk tartozó ismeretanyaggal együtt, amely elősegíti a tananyag átismétlését, rendszerezését és bővítését • lehetőség szerint minden diák szóhoz jut és ismerteti 1-1 adott produktumot, amely az esetek háromnegyed részében nem az általa készített lesz 	<p>kommunikáció fejlesztése, ismeret átadása, ismétlés</p>	<p>munkáltatás, szemléltetés</p>	<p>differenciált csoportmunka</p>	<p>laptopok</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • <i>a didaktikai módszer alapja Vigotszkij „legközelebbi fejlődési zóna” elmélete, amely szerint a gyermek biztonságosan érezve magát, fejlettebb szinten tud teljesíteni, mint amire egyedül képes lenne. A komfortzónát a tanárral szemben osztálytársai jelentik, akik új aspektusban képesek megértetni vele a tananyagot, mivel mind korban, mind tudásban, mind kognitív képességekben közelebb állnak egymáshoz.</i> 				
41-44	<p>A MEGSZERZETT TUDÁS ELLENŐRZÉSE</p> <ul style="list-style-type: none"> • tanári kérdések az egyes produktumok kapcsán és a tanórán megfigyeltek alapján • verseny a csoportok (A,B,C,D) között • jó válaszonként 1 strigula jár a csoportnak • a győztes csapat +1 pontot (= 1 érdemjegy) kap a produktumára 	ismeret felelevenítése	tanári kérdések	csoportmunka	tábla, kréta
45	<p>ÉRTÉKELÉS ÉS ELKÖSZÖNÉS</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>a produktumok értékelése a 3. számú mellékletben leírtak alapján történik</i> 				